

dék. Az Árpád-kori települési réteghez egy további külső kemence köthető. Jelenleg bizonytalan a kormeghatározása annak a trapéz átmetszetű ároknak, amely az ásatási felületet kettéosztotta Ny–K-i irányban.

LÁSZLÓ JÁNOS

348. Tápszentmiklós, Gazdabolt

(Győr–Moson–Sopron megye) Kk, Kú

2007. márciusban helyszíni szemlét tartottam a település fejlesztésre kijelölt területein. A katolikus plébániatemplomtól K-re, a Fő utcáról nyíló Gazdabolt telkének hátsó részén és a szomszédos telkeken – a Fő utca és a Kertalja utca között – újkori kerámiatöredékek mellett nagy számban került elő 15–16. századi leletanyag, valamint későbbi, 17–18. századra keltezhető edénytöredékek. Az előkerült leletanyag alapján a területen késő középkori és kora újkori település (a középkori Szentmiklós falu) települési objektumait rejti a föld. A felszíni leletanyag intenzitása Ny felé, a Fő utca irányába haladva nőtt. A telepnyom kiterjedését Ny-i irányban a beépítettség, É és D felé pedig a felszínt borító kultúrnövényzet miatt nem tudtam pontosan megállapítani.

TAKÁCS KÁROLY

349. Tápszentmiklós, Zörögök-dűlő

(Győr–Moson–Sopron megye) B, Ró

2007. május 29. és június 19. között próbafeltárást végeztünk a Pallosi (I.) kavicsbánya bővítési területén. Kutatási területünk a jelenlegi bányagödörtől D-re, a tanya épületeitől É-ra található dombhát, a Vezseny-ér bal partján.

A bánya területén korábban Figler András mentett meg bronzkori objektumokat,⁴⁰ a feltárást megelőző terepbejárások során mi is találtunk kis mennyiségű bronzkori leletanyagot. Első helyszíni szemlénk idején, 2006 októberében 1000 m²-nyi terület már le volt humuszolva, a felszínen pedig nagy mennyiségű őskori leletanyagot gyűjtöttünk. A felszínen bolygatott objektumok elszíneződései látszottak.

A beruházóval kötött megállapodás ellenére munkakezdésünk előtt a szóban forgó terület felét – mintegy 500 m²-t – a kavicsszintig ledőzerolták, elpusztítva ezzel a korábban ott megfigyelt objektumokat. A maradék terület feltárása során 7 objektumot tártunk fel. Ezek közül az egyik egy késő korszideri–kora halomsíros gödör, igen gazdag leletanyaggal (ép bögre, fél edények). A további 6 objektum római kori árok volt. Ez a korszak ez idáig nem volt ismert a lelőhelyről. A 6 kutatóárokban (300 m²) további 14 objektum került elő: római árok és őskori gödrök. A római árok viszonylag nagy mennyiségű tegulatöredéket tartalmaztak, ezek alapján

az árok között vagy a domb jelenleg nem kutatott részén épületnyomokra is számíthatunk.

BÍRÓ SZILVIA – MOLNÁR ATTILA

350. Tárnok, Jobbágyi-felső-vető-dűlő

(MRT 7. k. 12. lh.)

(Pest megye) A

2007. szeptember 17. és október 31. között megelőző feltárást végeztünk a lelőhelyen (Hrsz.: 0101/3–4), melyet 1975-ben találtak meg. Ásatásunk során 1 ha kiterjedésű területet tártunk fel a lelőhelyből, további kutatóárok-
kal vizsgáltuk az ásatási terület körzetét. A község új temetőjétől DDK-re 100×100 m-es felületet jelöltünk ki, ahol az átlagosan 50 cm vastagságú humuszréteg alatt, a homokos agyag altalajon kirajzolódó objektumok részben árok, részben hulladékgödrök, részben kunyhógödrök voltak. A leletanyag egységes, zömmel kézzel formált, avar kori edénytöredékek kerültek elő valamennyi objektumból. A gyakran egymást metsző, egyenetlen aljú és többnyire szabálytalan vonalú árok ezen a lelőhelyen jól kivehetően körülvettek egy-egy területet. Valószínűnek látszik, hogy többször megújított karámok voltak itt. A kunyhógödrök többsége ezektől távolabb, egymáshoz közel, zárt csoportban került elő. A legtöbb kunyhó kisméretű, lekerekített sarkú téglalap alakú, az egykori járószinttől 0,7–1 m mélyre ásott gödör egyszerű szelemen fedésével készült. Fűtésre és főzésre a kunyhógödör sarkához épített kőtűzhely szolgált. Az edénytöredékek és állatcsontok mellett több orsógomb is előkerült, ami jelzi, hogy családok is éltek a falunak aligha nevezhető szálláson. Valószínűnek látszik, hogy a terület nem volt folyamatosan lakott. Néhány kunyhó esetében sikerült megfigyelni átalakítás jeleit, illetve azt, hogy a romos kunyhó gödrét újra használatba vették. A szálláshely ismétlődő időszakos használata talán a legelőhasználat rendjének volt a következménye. Összesen 8 kunyhó maradványait tártuk fel, ezek közül 5 egyértelműen egy csoportban, a karámárok területétől elkülönülve, azoktól 30–40 m-re került elő. Három további kunyhó az árokrendszerek közelében volt. A fentiek alapján elképzelhető, hogy mind a kunyhók, mind az árok között lehetnek különböző idejű megtelepülésekhez tartozó objektumok, vagyis a szálláshely teljes használati idején belül az egyes megtelepülések más-más területalakítást hoztak létre. Ezek részletes rekonstrukciója azonban nem lehetséges, hiszen a szálláshely gyakori használata ugyanazon a kulturális korszakon belül, a változatlan életmódot folytató csoport szokásos tevékenységének keretei között zajlott. Mindazonáltal a karámoktól elkülönülő 5 kunyhó csoportja alighanem tipikus avar kori pásztorszállás emléke.

Az ásatás során összesen 37 objektum került elő, a már említett 8 kunyhó mellett 15 gödör, továbbá árok, illetve árokrendszerek. A feltárási terület körzetének szondázása (17 kutatóárok) további leleteket nem eredményezett.

40 XJM RA 35-98.